

75 de ani de la înființarea Școlii Militare de Ofițeri de Rezervă Bacău

de Corneliu Chiries

În istoria tradițiilor militare românești, ziua de 14 octombrie 1920 se înscrie ca o dată importantă pentru teritoriul românesc al Moldovei dintre Carpați și Nistru. Atunci a luat ființă în garnizoana ROMAN "ȘCOALA PREGĂTITOARE DE OFIȚERI DE REZERVĂ".

Deschizând cu emoție registrul istoric al școlii, pe prima pagină găsim scris:

"Prin ordinul circular al Ministerului de Război nr. 9 din 14 octombrie 1920, se hotărăște înființarea unei școli pregătitoare de ofițeri de rezervă, pentru corpul III și IV armată, Basarabia și Bucovina..."

Pregătirea cadrelor militare de rezervă, reglementată pentru toate armele încă înainte de campania din anii 1916-1919 și dezvoltată la maxim în acești ani, a continuat să constituie o problemă de importanță majoră și în perioada postbelică.

O asemenea necesitate decurgea din recunoașterea contribuției extrem de valoroase pe care ofițerii de rezervă o aduseseră, împreună cu ofițerii activi, la succesele obținute de armata noastră în războiul de eliberare și întregire națională, ca și din constatarea făcută în unele publicații militare ale timpului, ca la mobilizare, trei sferturi din necesarul de ofițeri ai armatei române trebuie să fie constituit din ofițeri de rezervă.

În consecință, între anii 1920-1925 s-a conturat treptat o rețea de școli de rezervă destul de dezvoltată, care a funcționat fără modificări notabile, până în anul 1945.

Printre acestea se numără și școala înființată la 14 octombrie 1920 în garnizoana Roman.

În anul 1923, școala a fost mutată în garnizoana Bacău, primind denumirea de "Școala pregătitoare de ofițeri de Rezervă de infanterie nr. 2".

Scopul școlii de ofițeri de rezervă, precizau instrucțiunile, era de a instrui și pregăti tineri, pentru a deveni buni comandanți de subunități de infanterie, capabili pe timp de război să le conducă cu iscusință în luptă.

Școala era chemată să dezvolte la elevi simțul datoriei, conștiința obligațiilor morale, respectul pentru "obiceiurile, credința și faptele strămoșilor care s-au jertfit pentru țară".

Organizarea judicioasă a învățământului și munca plină de abnegație a cadrelor - instructori și profesori - din școala de ofițeri de rezervă Bacău, au avut drept rezultat formarea unor buni ofițeri de infanterie, care au onorat prestigiul școlii și al armatei române.

În documentele de arhivă, în registrul istoric al școlii, se găsesc inserate aprecieri elogioase asupra activității școlii de ofițeri de rezervă din Bacău, de către organele superioare ale armatei. Câteva exemple sunt edificatoare:

La 1 decembrie 1922, generalul Dragu din Inspectoratul tehnic al infanteriei aprecia: "Metoda de predare este foarte bună și practică, ofițerii deși tineri, sunt bine pregătiți pentru însărcinarea lor. Colonelul Ionescu Ștefan este un prea bun comandant de școală, creat pentru a forma suflete de adevărați ostași, care să muncească din convingere și dragoste pentru scumpă noastră armată. Deci este o fericire pe școală că are un asemenea comandant".

Dar cea mai valoroasă apreciere privind activitatea școlii, a fost făcută de mareșalul Ion Antonescu la 1 aprilie 1943, care în urma inspecției făcute a scris în registrul școlii: "Am găsit școala în condițiuni exemplare. Metoda de instrucție superioară. Ținuta elevilor admirabilă. Instructorii perfect puși la punct. Gospodărie și curățenie foarte

bună. Mulțumesc comandantului și ofițerilor lui pentru munca și conștiința lor".

Educați în spiritul disciplinei militare ferme, a îndeplinirii cu orice preț a datoriei, majoritatea elevilor școlii au devenit purtătorii celor mai strălucite virtuți ostășești tradiționale poporului nostru.

La 30 august 1940, când pământul țării a fost pentru a doua oară sfârtecat, ca urmare a odiosului dictat de la Viena - ofițerii și elevii școlii de ofițeri de rezervă din Bacău, s-au adunat în mod spontan jurând că "conștiința lor nu va fi împăcată decât atunci când partea de nord a Transilvaniei va fi eliberată".

Elevii școlii - deveniți ofițeri, comandanți de subunități, au dat examenul pregătirii lor în acțiunile de luptă din anii 1941-1945, în cele două campanii ale celui de al doilea război mondial, când împotriva unor inamici superiori în efective, armament și tehnică, au luptat cu curaj, dârzenie, abnegație și eroism, constituind adevărate exemple de înalt patriotism, acoperindu-se de glorie pe câmpurile de bălăie.

În perioada anilor 1945-1965, activitatea școlii de ofițeri de rezervă Bacău a fost întreruptă, pregătirea cadrelor militare de rezervă realizându-se prin alte forme de învățământ.

În luna mai 1965 - Școala de ofițeri de rezervă a fost reînființată în același local și aceeași garnizoană, continuând să pregătească cadre de rezervă pentru armată.

Evenimentele din decembrie 1989 au găsit efectivul școlii gata de a îndeplini misiunile ordonate. Aceasta cu atât mai mult cu cât militarii cu termen redus aflați atunci în școală aveau un stagiu de numai 2 luni și jumătate în armată. Ei au înțeles marile comandamente ale timpului, apărând cu arma în mână libertatea și demnitatea poporului român.

Participarea Școlii de Ofițeri de Rezervă nr.2 Bacău la luptele din Valea Crișului Alb - septembrie 1944

O pagină glorioasă din istoria școlii de Ofițeri de Rezervă din Bacău a fost participarea ei în totalitate, la luptele din septembrie 1944 în zona Arad, pentru oprirea trupelor horthyste invadatoare.

Încă din primăvara aceluiași an, Școala de Ofițeri de Rezervă din Bacău a fost evacuată și redislocată în localitățile Ineu și Gurahonț - județul Arad.

După evenimentele de la 23 august 1944, în condițiile luptelor pentru eliberarea teritoriului național, alături de unitățile și marile unități operative, se situează la loc de frunte și școlile militare de ofițeri și subofițeri de rezervă, cele mai multe din ele concentrate în Banat și sudul Crișanei, care prin misiunile primite, au avut un rol important în ansamblul acțiunilor militare și au înfăptuit acte de vitejie și eroism care au adăugat la gloria câștigată de armata română în războiul antihitlerist, laurii culeși în luptă de cei mai tineri ostași ai țării - elevi de școală militară.

În luptele pentru respingerea agresiunii germano-horthyste declanșată în zona Arad, elevii Școlii de Ofițeri de Rezervă de infanterie nr. 2 Bacău au dat dovadă de un înalt spirit de patriotism, de atașament și sacrificiu, unii dintre ei dându-și și viața pentru a apăra și elibera pământul lui Horia și al lui Avram Iancu.

Organizând punctele de sprijin de campanie la nord de Crișul Alb, școala de la Bacău, aflată chiar pe direcția loviturii principale a inamicului, a dus lupte grele în zilele de 16-18 septembrie 1944 pe aliniamentul localităților CARAND - PRUNIȘOR-SEBIȘ. În aceste lupte, au căzut eroi 44 de ofițeri și elevi (14 morți, 18 răniți și 12 dispăruți), unii dintre ei își dorm somnul de veșnică odihnă în cimitirele din localitățile GURAHONȚ, BRAD, BOCVIG, BUTENI, PRUNIȘOR. Faptele lor sunt prețuite de locuitorii Zarandului, mormintele lor acoperite cu lacrimi și flori.

Și în acest an când aniversăm 75 de ani de la înființarea școlii, gândurile noastre se îndreaptă cu recunoștință spre eroii din septembrie 1944, căzuți pe câmpul de luptă în Valea Crișului Alb, pe care îi amintim în pomelnicul aducerilor veșnic aminte, ca exemple demne de urmat:

<http://www.cimec.ro> / <http://cmiabc.ro>

- Căpitan Andrei Grigore
- Căpitan Dobrilă Eugen
- Sublocotenent Andrieș Vasile
- Elev serg. major Fodor Constantin
- Elev serg. major Rădulescu Hristache
- Elev sergent Boscovici Dumitru
- Elev sergent Flotea Gheorghe
- Elev sergent Ghiorghiu Gheorghe
- Elev sergent Lungu Nicolae
- Elev sergent Popovici Nicolae Cornel
- Elev sergent Popescu Petre
- Elev sergent Pogoreanu Ioan
- Elev Dinescu Constantin
- Elev Seritan Gheorghe.

Numele lor vor rămâne de-a pururea înscrise în cartea de aur a marilor eroi ai neamului românesc, iar faptele de arme săvârșite de elevii Școlii de Ofițeri de Rezervă de infanterie nr. 2 Bacău, sunt un exemplu pentru cei care astăzi continuă tradiția glorioșilor înaintași.

Înfrângerea trupelor horthyste pe Valea Crișului Alb a spulberat speranța de a deschide prin manevră această importantă cale de pătrundere în interiorul Podișului Transilvaniei, a creat condiții pentru curățirea zonei de trupele inamice. Până în ziua de 23 septembrie 1944, elevii Școlii de Ofițeri de Rezervă Bacău au eliberat 32 de localități care fuseseră ocupate de către agresori, capturând numeroși prizonieri și multă tehnică de luptă.

Acțiunile de luptă duse de Școala de Ofițeri de Rezervă Bacău, sprijinită de forțele care s-au alăturat, au fost încununate de succes desăvârșit, datorită în primul rând vitejiei de care au dat dovadă elevii și cadrele acesteia. Succesul a fost cu atât mai remarcabil, dacă se ține seama că, din efectivele de elevi ale acestei școli militare, o parte aveau, la intrarea în luptă, numai trei săptămâni de instrucție, iar înzestrarea școlii era necorespunzătoare pentru îndeplinirea unor asemenea acțiuni, deoarece școala nu era unitate operativă.

În jurnalul de operații al școlii se poate citi următoarea apreciere: "Lipsiți complet de sprijinul artileriei, rămânând fără legătură și fără hrană, elevii au continuat lupta cu dârzenie și devotament apărând cu prețul vieții lor fâșia de 15 km. din pământul sfânt al patriei".

Pentru eroismul și spiritul de sacrificiu dovedit pe câmpul de luptă, în ordinul de zi nr. 182 din 15 octombrie 1944, comandantul Diviziei 1 infanterie instrucție arăta: "Având în vedere dârzenia, vitejia și curajul cu care elevii Școlii de Ofițeri de Rezervă nr. 2 Bacău de sub comanda colonelului N. Stănescu, au apărut pozițiile de la CARAND-PRUNIȘOR și înălțimile de la Sebiș cu toate pierderile pe care le-a suferit în comandant și elevi, având în vedere frumoasele fapte de arme săvârșite și exemplara comportare în cele mai grele situații, ordon: citarea prin ordin de zi pe Divizie a Școlii de Ofițeri de Rezervă de infanterie nr. 2 Bacău".

Glorioasele fapte ale celor care au căzut eroic au primit la timpul respectiv modesta răsplată a înaintării în grad - post mortem și a decorării cu ordine și medalii.

Sacrificiile acestor tineri nu au fost zadarnice, ei s-au alăturat zecilor de mii de eroi ai armatei române, prin jertfa cărora s-a eliberat pământul cotropit de Ungaria horthystă în anul 1940 - pământul sfânt al Transilvaniei.

In memoriam

Să nu uităm faptele lor eroice

Elev sergent Popescu Petre

În dispozitivul de luptă din eșalonul 1 al Diviziei I infanterie, acționa și un pluton de

tunuri și aruncătoare din Școala de Ofițeri de Rezervă de infanterie nr.2 Bacău sub comanda sublocotenentului Radu Cristache care organizase un punct de sprijin antitanc, la vest de localitatea Ineu.

Dinspre Sicula, în ceața care se risipea, se zăreau tancurile horthyste; focul precis tras prin surprindere de elevii plutonului a scos din luptă tancurile din primul eșalon. Elevul sergent Popescu Petre, încărcător la unul din tunuri, a nimicit împreună cu camarazii săi două tancuri. În timpul luptei, bravul elev a fost lovit mortal de o schijă de aruncător. A fost primul erou al Școlii de Ofițeri de Rezervă Bacău.

Căpitanul Dobrilă Eugen

În luptele pentru apărarea satului Sebiș a acționat compania comandată de căpitanul Dobrilă Eugen.

Atactul inamicului a fost oprit la scurt timp după dezlănțuire, de focul conjugal al armelor automate și puștilor individuale ale elevilor. Contribuția decisivă au avut-o mitralierele, care măturau cu foc întregul spațiu dintre satul Sebiș și calea ferată.

Timp îndelungat, inamicul a rămas pironit la pământ, dar deodată un tir violent de artilerie și aruncătoare se abate asupra pozițiilor ocupate de elevi, un obuz se sparge lângă căpitanul Dobrilă Eugen curmându-i viața și rănind doi sergenți.

Elevul sergent Flotea Gheorghe

Elevul sergent Boscovici Dumitru

Din podul unei case scunde, cu pușca mitralieră, a produs mari pierderi inamicului care încerca să depășească ușița mare a satului Prunișor, reușind să-l oprească; era secondat în luptă de elevul sergent Boscovici Dumitru, pușcaș în grupă. Bine mascați, au fost greu descoperiți de inamic și chiar după aceea, au continuat să tragă, cu toate că au constituit ținta aruncătoarelor dușmane. Infiltrându-se prin curțile învecinate, inamicul a reușit în cele din urmă să împresoare casa și atrecut la asalt; luptând când cu armele, când cu grenadele, cei doi bravi elevi, au făcut zeci de morți în rândurile dușmanului, dar superioritatea numerică și-a spus totuși cuvântul și au căzut amândoi răpuși de gloanțele și grenadele dușmane.

Căpitanul Andrei Grigore comandant al companiei elevi anul II

Sublocotenentul Adrian Vasile comandant pluton

Elevul sergent Popovici Nicolae Corneliu

De la punctul de comandă al companiei, instalat pe un dâmb din partea de est a satului Prunișor, conduce cu calm lupta companiei. Cu experiența sa și cu cunoștințele sale de proaspăt stat majorist, și-a dat seama că va putea învinge pe inamic numai printr-o bună îmbinare a luptei de apărare, cu riposte ofensive. După ce a măcinat inamicul la marginea satului și în interiorul acestuia, a hotărât să-l contraatace cu plutonul comandat de sublocotenentul ADRIAN VASILE.

Contraatacul a surprins pe inamic care a fost respins dincolo de intrarea de nord a satului, dar acesta a ripostat cu foc de mitraliere și cu forțe proaspete din adâncime și în lupta crâncenă angajată la intrarea în sat cade însuși sublocotenentul Adrian Vasile.

Derutat de riposta dușmanului, plutonul care își pierduse comandantul începe să se retragă. Atunci, cu un pistol mitralieră în mână, căpitanul Andrei Grigore se avântă în mijlocul plutonului și ordonă reluarea atacului. Dinamizați de exemplu bravului lor comandant, elevii plutonului se angajează într-o sângeroasă luptă corp la corp, în care vigoarea și elanul voinicesc al luptătorilor elevi se impune tot mai mult. Între aceștia elevul sergent Popovici Nicolae face ravagii în rândurile dușmanului. Este însă atacat din spate de un grup de horthyști care cu o ură sălbatică îl imobilizează și îi taie beregata.

Căpitanul Andrei Grigore mereu în fruntea atacului, dirijează cu pricepere lupta pentru izgonirea completă a inamicului din sat; reușește pe deplin, dar o rafală de mitralieră îi curmă viața, tocmai când reorganiza dispozitivul de luptă.

Elevul sergent major Fodor Constantin

Având misiunea să asigure flancurile sectorului de rupere a încercuirii, a dezlănțuit cu pușca mitralieră foc concentrat asupra inamicului. Cu privirea sa așezată de moldovean crescut pe culmile împădurite de lângă Piatra Neamț, coordonează perfect focul armei cu replierea tovarășilor săi de luptă, care încheiau coloana companiei. Aproape de Prunișor, când zorile zilei veneau să salute succesul deplin al ruperii încercuirii, este secerat de focul unei mitraliere dușmane. Sacrificiul său și al altor elevi căzuți în luptă a creat posibilitatea refacerii de către compania sa a apărării, pe înălțimea de la nord de Prunișor, unde în ziua următoare - 18 septembrie 1944 - avea să se desfășoare unul dintre cele mai dramatice episoade ale luptei din Valea Crișului Alb.

Elevul sergent Pogoreanu Ioan

Elevul sergent Lungu Nicolae

În centrul dispozitivului de apărare al plutonului, elevul sergent Pogoreanu Ioan cu grupa sa rezistă atacului inamic, dar este depășit pe ambele flancuri; vrea să ordone replierea, dar o rachetă roșie vestește dezlănțuirea unui contraatac dat de plutonul comandat de sublocotenentul Tudoran Constantin. În aceste condiții elevul sergent Pogoreanu Ioan hotărăște să rămână pe loc, deși inamicul se apropiase la câteva zeci de metri. Ordonă redeschiderea focului cu tot armamentul grupei, obligând inamicul să se culce la pământ. În timp ce din spate se auzeau uralele elevilor care trecuseră la contraatac, vede cum inamicul începe să dea înapoi, dar un snop de gloanțe de mitralieră îl seceră atât pe el cât și pe elevul sergent Lungu Nicolae, pușcaș în grupă, aflat în apropierea sa.

Rezistența lor eroică i-a costat viața, dar a asigurat succesul contraatacului, inamicul fiind respins.

Elevul sergent major Rădulescu Hristache

Elevul Serîțan Gheorghe

Pe malul râului Criș la nord de satul Prunișor, grupa de elevi comandată de elevul sergent major Rădulescu Hristache barează cu foc una din direcțiile de înaintare ale inamicului; pușca mitralieră a grupei mănuită cu dibăcie de elevul Serîțan Gheorghe rărește mereu rândurile atacatorilor horthyști. Un bombardament violent de aruncătoare se abate asupra puștii mitraliere, rănind grav pe elevul Serîțan Gheorghe, care este evacuat și încetează din viață după câteva ore la spital. Îi ia locul însuși comandantul de grupă care, prin exemplu său personal, își îndeamnă subordonații să reziste. Dar ploaia de bombe lovește mortal și pe viteazul elev sergent major Rădulescu Hristache. El moare, dar misiunea grupei a fost îndeplinită. Inamicul istovit și cu rândurile mult rărite, încetează atacul.

Elevul sergent Ghiorghiu Gheorghe

Fiind pândar al grupei, în colțul unei șure din marginea de nord a satului Sebiș, a observat o patrulă inamică care încerca să se infiltreze prin porumbiște. Cu focul armei sale și cu câteva grenade precis aruncate, a doborât trei horthyști. În timp ce ținea piept cercetașilor dușmani, a fost lovit mortal de un glonte vrășmaș.

Tovarășii săi de luptă au capturat ceea ce mai rămăsese din patrula inamică.

Elevul Dinescu Constantin

A îndeplinit funcția de agent de legătură al companiei.

A fost trimis să raporteze situația subunității care se afla încercuită la Carand și să primească ordine de la batalion.

Strecurându-se cu mare dibăcie prin cordonul de horthyști, curajosul elev a reușit să-și îndeplinească misiunea și s-a întors cu ordinul de repliere a companiei către Prunișor; a reușit să treacă din nou prin rândurile dușmane, dar, la ajungerea în sat, o rachetă luminoasă l-a descoperit. O rafală de mitralieră se abate asupra lui, în timp ce făcea ultimul salt și unul din gloanțe îl rănește grav, rană din cauza căreia avea să moară în spital la 25 septembrie 1944.